

Perspectiva humboldtiana

NATURA URBANA. Mai no ha estat tan necessària com ara una visió interdisciplinària de la relació que els humans mantenim amb el nostre entorn. Una visió que inclogui els coneixements tècnics i pràctics, les arts, les ciències i les lletres. Que inclogui perspectives subjectives, de gent que viu i encarna les problemàtiques socioambientals, i d'altres objectives, aportades des del coneixement científic. D'aquest enfocament en podríem dir "humboldtiana".

Collbaix des del Llaurat al costat del Mas Mollet.

Alexander von Humboldt va néixer l'any 1769 a Berlin, Prússia, en el si d'una família aristocràtica i benestant. Va ser un gran geògraf i naturalista. La seva primera gran expedició, acompanyat pel botànic francès Aimé Bonpland a l'edat de 30 anys, va ser per terres americanes i va explorar el que abans s'anomenava Virregnat de Nova Granada, les actuals Veneçuela, Colòmbia, Panamà, Equador i les regions del nord del Brasil i Perú. També va estar a Cuba, a Nova Espanya i als nous Estats Units. Un llarg viatge de cinc anys que va ser el pròleg del que seria la seva vida. Aquests anys d'exploració de la natura i dels humans van ser la llavor d'una nova perspectiva. Humboldt afirmava que la natura era una gran cadena de causes i efectes en què cap fet senzill no podia ser tractat de forma aïllada, tot estava lligat amb tot. Va ser el primer que va detectar que les plantacions colonials al llac València de Veneçuela havien transformat tot el paisatge. Els humans produïen amb la seva activitat canvis ambientals, paisatgístics i ecològics negatius a petita escala. Ja va detectar canvis en els ecosistemes per mala gestió dels recursos.

El pensament d'Humboldt va influir en d'altres grans pensadors, científics, polítics i artistes: els naturalistes Charles Darwin i Ernst Haeckel, els poetes Wordsworth i Goethe, l'escriptor i naturalista Henry David Thoreau, el revolucionari Simon Bolívar, el conservacionista John Muir, etc. Els seus coneixements interdisciplinaris han arribat als nostres dies, de manera directa, amb les seves publicacions i, de forma indirecta, a través d'aquests pensadors. Però, el que és clau és que part del moviment ecologista actual està fermament arrelat en la visió d'Humboldt sense ser-ne conscient. L'aproximació interdisciplinària d'Humboldt al medi ambient és irrenunciable, com també ho és la perspectiva ètica i social que amara les interconnexions entre disciplines. Ara, quan natura i cultura es barregen sense distinció és cabdal no perdre aquest enfocament. És l'única eina que ens permet afrontar els problemes socioambientals actuals que tenen una base de coneixement científicohumanístic i unes derivades de tipus social i ètic.